

شرکت تعاونی کشاورزی:

- ۴- واگذاری واحدهای مسکونی ملکی شرکت به صورت اجاره به اعضا،
- ۵- انجام خدمات نقشه‌کشی، مهندسی و معماری برای اعضا و نظارت در اجرای عملیات ساختمانی متعلق به آنها،
- ۶- انجام تعمیرات ساختمان‌های ملکی اعضا و نگهداری و اداره ساختمان‌ها و تأسیسات و انجام خدمات عمومی مربوط به آنها.

شرکت تعاونی اعتبار شهری:

- این نوع شرکت بین افراد گروه‌های شغلی طبق مقررات آئین‌نامه‌ای که به وسیله سازمان مرکزی تعاون کشور (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد تعاونی‌های کارگری) تهیه شده و به تصویب شورای پول و اعتبار رسیده است برای مقاصد زیر تشکیل می‌شود:
- ۱- باز کردن حساب سپرده‌های مختلف منحصراً برای اعضا شرکت،
 - ۲- پرداخت وام به اعضا شرکت،
 - ۳- پرداخت سایر تسهیلات اعتباری برای اعضا در صورت امکان.

اتحادیه‌های تعاونی:

- اساس فعالیت نظام تعاون همواره مبتنی بر همکاری‌های جمعی و گردآوری نیرو و امکانات پراکنده افراد در کنار یکدیگر بوده است تا طبقات گوناگون اجتماع، به تناسب رشته مورد فعالیت خود و به اقتضای نیازهای خویش، در صفوف مشخص و واحدی متمرکز گردند. به همین مناسبت همواره، نقش خلاق تعاونی‌ها در تشکیل واقعی آنان و میزان ثمربخشی فعالیتشان متناسب با اتحاد و هماهنگی واحدهای پراکنده تعاونی بوده است.
- اصولاً هدف از تمرکز واحدها و تشکیل اتحادیه‌های تعاونی، تمرکز قوا برای فعالیت اقتصادی بهتر و ارائه خدمات آموزشی و

شرکت تعاونی کشاورزی از گردهمایی متخصصان و دست‌اندرکاران و روستائیان کارآمد تشکیل می‌شود و در زمینه‌های مختلف مرغداری، باغداری، دامداری، زنبورداری و دیگر فعالیت‌های کشاورزی فعال است.

شرکت تعاونی مصرف:

شرکتی است که خرید و فروش اجناس و تهیه انواع کالاهای مصرفی، تأمین نیازمندی‌های اعضا و خانواده آنها را عهده‌دار می‌شود.

تعاونی‌ها در خلاء اقتصادی فعالیت نمی‌کنند، بلکه آثار آنها به طور غیر مستقیم (اشتغالزایی، افزایش تولید، سازماندهی با توزیع و...) را نصیب سایر مردم می‌سازد

شرکت تعاونی خدمات:

به شرکت‌هایی اطلاق می‌شود که اعضا تشکیل‌دهنده آن، خدمات لازم مربوط به اهداف شرکت را عرضه می‌کنند؛ مانند تعاونی کار خدمات و شرکت‌های مسافری.

شرکت تعاونی مسکن:

- شرکتی است که برای تمام یا قسمتی از امور مشروحه زیر تشکیل می‌شود:
- ۱- تهیه زمین و تقسیم آن به منظور ساخت خانه‌های مسکونی و فروش آن به اعضا،
 - ۲- خرید واحدهای مسکونی و فروش آن به اعضا به صورت اجاره،
 - ۳- ساخت طبقات واحدهای مسکونی و فروش آپارتمان‌ها به اعضا به صورت نقد یا

فراهم آوردن تسهیلات متعدد دیگر، جامعه کوچک و در عین حال پیشرفته‌ای را به وجود می‌آورد، یک اتحادیه تعاونی نیز قادر است همان خدمات را در مقیاس بزرگتر و دایره وسیع‌تری به انجام رساند و نه تنها سکنه ناحیه یا نواحی وسیعی را از پرتو وجود خود بهره‌مند گرداند، بلکه در مجموع می‌تواند به استحکام مبانی اقتصاد ملی کمک‌های مؤثر و شایان توجهی بنماید.

بخش تعاونی این امتیاز ویژه را داراست که، به علت الگوی کاربری آن، نیاز کمتری به امکانات در زمینه مکانیزاسیون و اتوماسیون دارد و در نتیجه برتر بودن نیروی کار انسانی بر سرمایه، برای تعداد معتناهی از افراد، شغل مناسب ایجاد می‌نماید

سهام تعاون در اشتغال

در هر کشوری، ایجاد اشتغال جدید به منظور تقلیل مسائل مربوط به بی‌کاری یکی از هدف‌های مهم برنامه‌ریزی و توسعه اقتصادی می‌باشد. بخش تعاونی این امتیاز ویژه را داراست که، به علت الگوی کاربری آن، نیاز کمتری به امکانات در زمینه مکانیزاسیون و اتوماسیون دارد و در نتیجه برتر بودن نیروی کار انسانی بر سرمایه، برای تعداد معتناهی از افراد، شغل مناسب ایجاد می‌نماید. این نکته نیز درخور توجه است که هر شغل مستقیم ایجاد شده در بخش تعاونی، یک یا چند شغل غیرمستقیم نیز در بخش‌های مکمل این فعالیت از قبیل صنایع

فرهنگی و اجتماعی گسترده‌تر است. برنامه این قبیل مؤسسات بر اساس تبادل خدمات و تحکیم روابط اقتصادی و آموزشی شرکت‌های عضو تدوین می‌گردد. تشکیل و توسعه فعالیت‌های اتحادیه‌ای در هر جامعه‌ای منوط به پیشرفت و استحکام وضع و موقعیت شرکت‌های تعاونی آن جامعه است. به صورتی که بتوانند در سطح فعالیت‌های مقدماتی، پایگاه‌های اقتصادی و اجتماعی مطمئنی برای خود ایجاد نمایند. همچنان که افراد دور هم گرد می‌آیند و برای تأمین نیازمندی‌های مشترک تعاونی نیز برای احراز موفقیت مالی و موفقیت اجتماعی مطمئن‌تر، اتحادیه‌های تعاونی به وجود می‌آورند تا از طریق وحدت مساعی با یکدیگر، نیل به هدف‌های عالیتری را وجه همت خود قرار دهند.

اتحادیه‌های تعاونی معمولاً برای رسیدن به مقاصد معین و مشخصی پا به عرصه وجود می‌گذارند. ابتدا در یک ناحیه محدود به فعالیت می‌پردازند و به تدریج، این فعالیت را در دایره وسیع ملی گسترش می‌دهند. وظایف و خدمات یک اتحادیه تعاونی، عیناً شبیه یک شرکت تعاونی است و حقوق و مسئولیت‌های آن نیز محدود به حدودیست که در یک تعاونی، ملحوظ و موجود است. در حقیقت، یک اتحادیه تعاونی به منزله اجتماع تعدادی از شرکت‌های تعاونی با حفظ خصوصیات، اصول و محتوای آنان است و به همین مناسبت ضوابط و مقررات عوامل مادی، معنوی و انسانی شرکت‌های تعاونی در تشکیل و ایجاد اتحادیه‌های تعاونی نیز صادق و حکمفرماست.

همچنانکه وجود یک شرکت تعاونی، اعم از مصرف، مسکن، اعتبار و یا تولیدات کشاورزی، به تأمین معیشت و تقویت بنیه اقتصادی اعضای خود کمک می‌کند و از راه انجام بسیاری از خدمات فرهنگی و بهداشتی و تهیه مسکن و

مستقیم مذکور، فرصت‌های شغلی بسیاری نیز به‌صورت غیرمستقیم در جامعه ایجاد می‌شود. به‌عنوان نمونه تأسیس یک شرکت تعاونی مسکن، فرصت‌های شغلی بسیاری را برای کارگران ساختمانی، آهنگر و امثال آنها ایجاد می‌کند.

از دیگر ویژگی‌های مطرح در زمینه تعاونی‌ها این است که در تعدادی از تعاونی‌ها اعضای تعاونی بدون حضور در محل شرکت و یا در کارگاه محل سکونت خود اشتغال یافته و به

**اگر بتوان میلیون‌ها نفر از
مردمی را که فاقد هرگونه
امکانات اقتصادی، ثروت
یا وسائل تولیدند به‌نحوی
صاحب سرمایه کرد، سرمایه‌ای
که حاصل پس‌اندازهای ناچیز
آنان است، هم با تقویت توان
رقابت از انحصار جلوگیری
می‌شود و هم فاصله طبقاتی
کمتز می‌شود**

تولید کالاها و خدمات می‌پردازند. ازجمله این تعاونی‌ها، فرش دستباف و تولید پوشاک است که اعضا، با پشتیبانی مدیریت، در محل سکونت خود و با قیمت تمام‌شده کمتر به تولید کالاها و خدمات می‌پردازند. اشتغالی که از طریق تشکل‌های تعاونی ایجاد می‌شود تفاوت‌هایی با اشتغال توأم با مالکیت مشاع بر ابزار تولید دارد. به عبارت روشن‌تر، بر خلاف بخش‌های دولتی و خصوصی که شاغلان فقط در قبال دریافت مزد و حقوق مشخص و معمولاً کمتر از میزان تأثیرگذاری فرد شاغل کار می‌کنند، شاغلان

غذایی، خدمات حاشیه‌ای، اعتباری و بانکی به‌وجود آورد. ضمن آنکه سرمایه‌گذاری لازم برای ایجاد یک شغل در بخش تعاونی به مراتب کمتر از بخش‌های دیگر اقتصادی است.

تحولات جهانی و داخلی کشور، هریک به طریقی در اقتصاد کشور اثرگذارند. لذا به نظر می‌آید که مشکل بی‌کاری برای بخش قابل توجه‌ای از جمعیت کشور و به‌خصوص برای فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها با اهمیت خاصی در سال‌های برنامه چهارم توسعه مطرح شده است. لازم به توضیح است که در قالب اهداف و سیاست‌های برنامه چهارم، می‌بایستی طی برنامه از حجم فعالیت‌ها و تصدیگری دولت کاسته شود به طوری که نیروی کار در استخدام دولت در پایان برنامه به‌طور محسوسی کاهش می‌یابد و این امر مؤید آن است که، برخلاف روند معمول و سال‌های گذشته، جذب نیروی انسانی در بخش دولتی بسیار محدود می‌شود و الزام جذب و فعالیت آنها می‌بایستی در بخش‌های تعاونی و خصوصی صورت پذیرد.

بخش تعاونی که دومین بخش اقتصادی کشور است، امکانات و ظرفیت‌های بالقوه و بالفعل فراوانی برای ایجاد اشتغال حتی فراتر از پیش‌بینی‌های مندرج در برنامه سوم دارد که به برخی از آنها اشاره می‌شود: **ثروت‌شکاف‌های علوم انسانی و مطالعات فرهنگی**
با الهام از اصول ۴۴ و ۴۳ قانون اساسی، بخش تعاون در اقتصاد ایران، ایجاد و تأمین شرایط و امکانات کار برای همه، به‌منظور رسیدن به اشتغال کامل و نیز قرار دادن وسایل کار در اختیار کسانی که قادر به کارند ولی کار ندارند را مورد تأکید قرار داده است که با تأسیس شرکت‌ها یا اتحادیه‌های تعاونی، دو نوع اشتغال در جامعه ایجاد می‌شود: نوع اول اشتغال برای اعضای تعاونی‌هاست و نوع دوم، برای افرادی است که بدون عضویت در شرکت به‌صورت کارکنان، مزد و حقوق دریافت می‌کنند. در ضمن با آغاز فعالیت یک شرکت تعاونی علاوه بر مشاغل

باتوجه به تحولات ساختاری برنامه مزبور، میزان مشارکت و سهم بخش تعاون در ایجاد اشتغال و دیگری گزینه پیشرو (خوش بینانه) برآورد و پیش بینی شده است.

همچنان که ملاحظه می شود اگر الزامات مربوط به توسعه بخش تعاون در برنامه سوم، از جمله تسهیلات مالی تبصره های بودجه، مورد توجه و اقدام جدی قرار می گرفت در آن صورت بخش تعاون می توانست در قالب گزینه اول ۱۲/۹ درصد و در قالب گزینه دوم ۲۹/۳ درصد کل اشتغال مورد نیاز جامعه را تأمین نماید.

دولت در برنامه چهارم توسعه، همانند برنامه های قبلی، تلاش دارد برخی فعالیت ها و خدمات را در قالب تعاونی ها به مردم ارائه کند و همچنین متقابلاً با مشارکت مردم از طریق تعاونی ها، اهداف توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را در سال های برنامه چهارم محقق کند.

نتیجه گیری و پیشنهادات

اگر بتوان میلیون ها نفر از مردمی را که فاقد هرگونه امکانات اقتصادی، ثروت یا وسائل تولیدند به نحوی صاحب سرمایه کرد، سرمایه ای که حاصل پس اندازهای ناچیز آنان است، هم با تقویت توان رقابت از انحصار جلوگیری می شود و هم فاصله طبقاتی کمتر می شود. در این میان تعاون به عنوان مؤثرترین و انسانی ترین روش مطرح می شود.

با جمع شدن سرمایه های اندک می توان واحدهای اقتصادی را، هرچند کوچک، به راه انداخت و با سودی که از فعالیت های آن به دست می آید پس اندازهایی حاصل می گردد که می توان از آن در گسترش واحدهای تعاونی و ایجاد اشتغال در سطح خرد و به تبع آن در سطح کلان و یا به عبارت دیگر گسترش مالکیت و درآمد بیشتر یا توزیع بهتر و مؤثرتر استفاده نمود. باتوجه به جهت گیری برنامه چهارم توسعه

واحدهای تعاونی در ایجاد سود و ارزش افزوده و در منافع کلی واحد خود مشارکت دارند، در اشتغال تعاونی، اعضاء شاغل، در منافع کلی شرکت تعاونی مشارکت داشته و سهم می باشند و به طور کلی شاغلان عضو تعاونی ها در ساختمان و ماشین آلات و نیز در سود و زیان شرکت سهمی بوده و با انگیزه و نظارت مستمر، در تولید کالاها و خدمات اشتغال دارند.

آمارها نشان می دهند که بخش تعاون در ایجاد اشتغال در سال های برنامه دوم و سوم و همچنین چهارم عملکردی مطلوب داشته است به طوری که با ایجاد ۳۸۶ هزار فرصت شغلی ۳۶۰ درصد بیش از میزان پیش بینی شده در برنامه دوم در ایجاد اشتغال تأثیر گذارده است. به عنوان نمونه در آخرین سال برنامه دوم توسعه، یعنی سال ۱۳۷۸، درصد اشتغالزایی بخش تعاون در مقایسه با سال ۱۳۷۷ به میزان ۳۴ درصد بوده است که این میزان رشد اشتغال در شرایطی حاصل شده است که در سطح کل کشور روند بی کاری روبه تزاید بوده است.

علاوه بر شاخص اشتغالزایی، که هم در سال ۱۳۷۸ و هم در سال های برنامه دوم توسعه، عملکرد موفقتری را برای بخش تعاون نشان می دهد، شاخص های بهره وری کار و سرمایه نیز در بخش تعاون در مقایسه با اقتصاد ملی از ارقام قابل قبول تری برخوردار هستند.

بر اساس یافته های یک پژوهش علمی که در سال ۱۳۷۵ به اجرا درآمده و در آن عملکرد شرکت ها و اتحادیه های تعاونی تحت پوشش وزارت تعاون بر اساس اصول علمی بین المللی مورد سنجش و اندازه گیری قرار گرفته است، شاخص بهره وری کار به قیمت های جاری برای کل اقتصاد برابر ۱۶/۱ میلیون ریال و برای بخش تعاونی معادل ۱۸/۹ میلیون ریال محاسبه شده است. همچنین شاخص بهره وری سرمایه برای کل اقتصاد معادل ۰/۵ و برای بخش تعاون معادل ۱/۲ برآورد شده است و نیز در برنامه سوم توسعه،

و اهمیت به گسترش فعالیت‌های بنگاه‌های غیردولتی و نظر به عملکرد مثبت تعاونی‌ها در گذشته می‌توان به روند رشد تعاونی‌ها و در نتیجه ایجاد اشتغال بیشتر امیدوار بود. علاوه بر رشد کمی تعاونی‌ها، به دلیل مزیت‌های نسبی، رشد کیفی شاخص‌های اجتماعی و اقتصادی کشور نیز از طریق گسترش این نوع شرکت‌ها قابل پیش‌بینی می‌باشد.

در نهایت، برای ایجاد اشتغال توسط تعاونی‌ها، راهکارهای ذیل پیشنهاد می‌شوند:

۱- در سراسر ایران، اعم از نقاط شهری و روستایی، امکانات و توانایی‌های بسیاری به صورت بالقوه و بالفعل وجود دارد که اگر به درستی شناسایی و طبقه‌بندی و در قالب سازماندهی مدیریتی مناسب مورد استفاده قرار گیرد می‌تواند فعالیت‌های مولد و اشتغالزای بسیاری را حاصل کند که هم فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها و هم جوانان و زنان جویای کار را پوشش دهد.

۲- چون کاهش تصدیگری بخش دولتی و منطقی نمودن اندازه دولت مورد تأکید برنامه چهارم است لذا استخدام جوانان دانش‌آموخته دانشگاه‌ها در دستگاه‌های دولتی همچون سال‌های گذشته امکانپذیر نیست و لاجرم جوانان بایستی در بخش‌های تعاونی و خصوصی در جست‌وجوی کار و فعالیت باشند؛ در عین حال، فعالیت در بخش خصوصی مستلزم داشتن سرمایه و امکانات مالی بسیار است که با خصوصیات و ویژگی‌های بسیاری از جوانان دانش‌آموخته دانشگاه‌ها و اشخاص بی‌کار پس از پایان تحصیلات و خدمت سربازی، سازگار نیست. در نتیجه مشارکت جوانان در تشکل‌های تعاونی و تجمع سرمایه‌های اندک و اندوخته‌های علمی در بخش تعاون یک راهکار مناسب، جدی و پایدار برای ایجاد اشتغال جوانان و مهمتر از آن توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور است که می‌تواند دستیابی به اهداف بسیاری را در زمینه اصلاح ساختارهای تولیدی، تورم،

صادرات و به خصوص بسط عدالت اجتماعی را ممکن سازد.

۳- آموزش اصول تعاون از طریق رسانه‌ها جهت آشنایی عموم.

۴- به کار گماردن مدیران توانا و خلاق برای اندیشیدن، مطالعه و تحقیق برای دستیابی به راهکارهای نوین جهت توسعه و ایجاد اشتغال بیشتر.

۵- جلب مشارکت مالی و فکری اقشار مختلف مردم از طریق پساندازهای کوچک مردم و همچنین به‌کارگیری توان فکری آنها در فرآیند تولید کالاها و خدمات.

فهرست منابع

- ۱- انصاری، حمید (۱۳۵۰) مبانی تعاون، دانشکده علوم اجتماعی و تعاون. تهران.
- ۲- اقتصادی کردن واحدهای تعاون، سازمان مرکزی تعاون کشور ۱۳۴۹، تهران.
- ۳- آمارنامه استان مرکزی سال ۱۳۷۵. سازمان برنامه و بودجه استان مرکزی، ۱۳۷۶، اراک.
- ۴- شیرانی، علیرضا (۱۳۳۸) اقتصاد تعاون، سازمان مرکزی تعاون کشور، تهران.
- ۵- خلاصه مقالات همایش بررسی مشکلات و چشم‌انداز اشتغال دانش‌آموختگان آموزش عالی. خرداد ماه ۱۳۷۹، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
- ۶- ماهنامه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی اردیبهشت‌ماه ۱۳۸۵.

مدیریت شکل‌گیری و توسعه سازمان‌های تعاونی فعال

یداله مددی‌قمر*

مقدمه

«رفع ضرورت» باشد نه «ضرورت». این تجربه در دیگر سازمان‌ها به وضوح قابل مشاهده است که اکنون به واحدهای معلول تبدیل گشته‌اند و صاحب‌نظران مهم‌ترین علت را در مدیریت و شکلدهی ناصحیح ساختار آنها می‌دانند. وزارت تعاون نباید عملکردش را صرفاً بر مبنای نگرش کوتاه‌مدت مورد ارزیابی قرار دهد یعنی به این اکتفا نکند که چقدر واحد تعاونی در یک مدت معین شکل گرفته‌اند، بلکه باید بسنجد که واحدهای زیر نظر آن وزارتخانه چقدر و با چه سرعتی به رسالت تعیین‌شده در قانون اساسی نزدیک می‌شوند. در واقع رسالت اصلی تعاون در جمهوری اسلامی ایران جلوگیری از رشد فرار سرمایه و سرمایه‌داری و جهتدهی و افزایش سرمایه‌گذاری است و به‌عنوان عنصر تعدیل‌کننده در میان دو بخش خصوصی و دولتی عمل می‌نماید. طبیعی است این امور، اموری بکر و تجربه‌نشده در کشور ما هستند و شکل‌گیری توانمند و صحیح آنها از طریق مدیران توانمند امکانپذیر است. در اقتصاد امروزی دنیا، اگر تولید برای صادرات نباشد، محکوم به شکست است. لذا لازم است در تأسیس واحدهای جدید، کارشناسان به‌طور نظام‌مند و آینده‌نگرانه مسئله را بررسی کنند. یعنی از سه بعد «فنی»، «مالی» و «بازاریابی» مسئله را ببینند و آن را از نقطه‌نظر

در دنیای کنونی، پویایی شرط اصلی تداوم حیات سازمان‌ها می‌باشد و شرکت‌های تعاونی نیز باید سازمان‌هایی پویا باشند و این از طریق تربیت و جذب انسان‌هایی حاصل می‌شود که به شناسایی وضع خود و جامعه توانا بوده و قادر باشند با جامع‌نگری مقررات لازم را وضع نمایند و در جهان متلاطم امروزی در قالب افرادی آزاده و دموکرات، شرافتمندانه از مزایای زندگی مرفه‌تر و مدرن‌تر، برخوردار شوند. اگرچه بخش تعاون از نظر تئوریک یکی از سه بخش مهم اقتصاد کشور ما را شکل می‌دهد، ولی عملاً دارای نقشی بسیار کم‌رنگ است و این وضع ناشی از عوامل گوناگونی است که شاید یکی از مهمترین آنها، جهت‌گیری نادرست تعاونی‌ها در دو دهه گذشته باشد. به عبارت دیگر اکثر فعالیت‌های شرکت‌های تعاونی کار توزیعی بوده تا تعاونی، و توزیعی که به دنبالش تولید نباشد، محکوم به فناست. ولی از زمانی که وزارت تعاون شکل گرفته تا حدودی تعاونی‌ها آهنگ تولید و بازار را به خود گرفته‌اند. وزارت تعاون در موقعیت فعلی حساس‌ترین رسالت را در امر تعاون به‌طور اخص و اقتصاد کشور به‌طور اعم بر عهده دارد. وزارت مذکور باید با اشراف و مطالعات تحقیقاتی دست به تأسیس واحدهایی بزند که عملکردشان در جهت

* کارشناس ارشد تعاون آذربایجان غربی

استراتژی توسعه سازمان‌های تعاونی بیند. در این بین مسئله بازار و بازاریابی و مخصوصاً توان و شرایط «نفوذ به بازارهای» بین‌المللی را جدی بگیرند که متأسفانه در واحدهای تولیدی کشور ما جدی گرفته نمی‌شود و مهم‌ترین عامل شکست آنان از رقبایشان می‌باشد. نمونه بارز آن واگذاری بازار کشورهای آسیای میانه و استقلال یافته جدید به رقبا می‌باشد. وزارت تعاون به‌واسطه اینکه در زمانی حساس گام به میدان فعالیت نهاده و اینکه زمان، زمان بازاریابی است تا تولیدگرایی، فرصت خوبی دارد که توجه به پیرامون و خارج را در رفتار واحدهای تعاونی

نهادینه کند و استراتژی‌های توسعه صادرات را بسط دهد و موانع را حل نماید و اینها از طریق مدیران کارآمد و کارآفرین قابل حصولند. کارآفرینی، ایجاد و توسعه سازمان‌های پویا از طریق استفاده از نوآوری و مدیریت ریسک است. افراد کاردان می‌دانند که کارآفرینی یک فرآیند است نه یک نتیجه. کارآفرینی چیزی نیست که کسی به آن شکل دهد، بلکه چیزی است که انسان‌ها انجام می‌دهند. کارآفرینی عملی را تداعی می‌کند که بر اساس آن اقدامات لازم برای تحلیل فرصت‌ها، به‌منظور آغاز یا رشد کسب و کار، تأمین مالی کار و حتی استفاده از

